

get hellere, end at man kraftig følger den Vej, som det ærede Medlem anviste, nemlig at gaa hurtigt og stærkt paa, videre og bestandig videre, thi saa vil Omslaget nok komme. Seg, som ikke ønsker et saadant Omslag, men som netop ønsker en rolig og jevn Fremgang, kan kun ønske, at man til enhver Tid vil tage, hvad det er muligt at opnaa, naar dette i og for sig er noget Godt. Maadehold er fremfor Alt nødvendigt, naar man har Magten. Det ærede Medlem kender ganske vist Historien om Ratten, Musen og Rotten. Ratten slap Musen for at faae Rotten, men fik da ingen af dem, og saaledes kan det ogsaa gaa med denne Sag. Det kan være, at der i en Næsse af Aar vil blive gjort større og større Forbringere, hvis vi ikke blive enige, men det kan ogsaa være, at den Dag kan komme, at det ærede Medlem ikke kan opnaa, hvad han nu vilde kunne opnaa. Forsaavidt som man altsaa kunde blive enig om alle andre Punkter med Undtagelse af dette ene Spørgsmaal om Løn i Penge eller Løn i Byg, vilde jeg derfor tilraade det ærede Medlem at tage, hvad man kan faae, fremfor at forkaeste det, og saaledes lægge denne Sag hen i en uvis Fremtid. Seg hylde det gamle Ord, at een Fugl i Gaanden er bedre end ti paa Taget. Afskillelsen af Stat og Kirke, Tiendeafløsning paa saakaldte lempelige Bilskaar ere Fugle paa Taget, hvorimod det at faae Præsterne lønede paa en saadan Maade, at Menighederne rundt omkring maa kunne være tilfredse, er een Fugl i Gaanden. Seg skal indskrænke mig dertil og kun endnu bemærke, at det ærede Medlem talte meget om Overskudet og fandt, at det vilde blive meget lille, ja maaske slet intet. Seg vil dog gjøre opmærksom paa, at naar man taler om Overskudet, maa man tage i Betragtning den store Sum, som gaar bort til Offre, det er ikke noget Uoverskud til Statskassen, men er virkelig en Indtægt for alle de Offerdydende blandt Landboerne; de opnaa dette Gode uden at paatage sig nogen som helst Byrde. Dette er Noget, som man maa tage med i Betragtning, naar man taler om, hvorledes den finansielle Status vil blive, naar denne Lov bliver gennemført; og jeg vil dertil sige, at paa de første Stadier af denne Sags Behandling var der ogsaa fra ærede Medlemmers Side, som nu udgjøre Flertallet, talt om, at man ligesom skulde beholde Offret, men som en fast Vælselse, der gik ind i Statskassen; altsaa man skulde konvertere det til en fast Vælselse. Dette er nu fuldstændig forladt; det er ogsaa en af de mange Indbømmelser, som Flertallet har opnaaet paa denne Sags lange Bane.

P. C. Olsen: Seg skal først tillade mig — hvad jeg glemte igaar — at omtale det Indbringingsforslag, der er stillet under Nr. 18, og som angaar et Punkt, om hvilket det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Fjord) og jeg ere

af en anden Anskuelse end de andre ærede Medlemmer af Mindretallet. Forslaget gaar nemlig ud paa at forbyde al Offring i Kirken og al Betaling for kirkelige Handlinger, saaledes at Præsten skal være uberettiget til at fordre eller forlange Noget i saa Henseende; hvorimod det Forslag, der er stillet af de ærede Medlemmer for Københavns 2den Valgkreds (Brix) og Københavns 7de Valgkreds (Casse), gaar ud paa aldeles at forbyde Præsterne at modtage Noget. Hvor gjerne jeg ønsker denne Lov fremmet, tror jeg dog ikke, jeg kan gaa med til at stemme for et Forslag, som gaar ud paa, at Præsterne aldeles ikke maa modtage, hvad man frivillig vil yde dem. Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (H. Kruse) gav os igaar en Skildring af hans Betragtninger om, hvorvidt dette er kristeligt eller ikke, men jeg holder mig dog forvisset om, at der paa mange Steder er et Kjærlighedsforhold tilstede mellem Menighedsmedlemmerne og deres Præst, og det forekommer mig, at det vilde være at gaa vel meget imod, hvad der i den første fristne Tid var Skik og Brug, om man vilde aldeles forbyde Præsterne at modtage, hvad man saaledes af Kjærlighed vilde yde dem. Vi have et apostolisk Sted, hvor Apostelen skriver, at den, der undervises i Ordet, skal dele allehaande Goder med den, som underviser ham, og det forekommer mig derfor, at det vilde være ubilligt, om man ved Lov vilde forbyde noget Saadant. Dette til Forsvar for vort Forslag. — Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen) rettede igaar en Behreidelse imod Mindretallet, fordi det ikke havde opstillet nogen Beregning over, hvad dets Forslag vilde koste. Denne Behreidelse har nu sin Grund i, at det ærede Medlem sætter som det Principale, at der skal fremkomme et stort Overskud, medens vi Andre ikke satte dette som det Principale. Seg er endnu af samme Mening angaaende dette Punkt, som jeg nærede i 1862. Der var den Gang nedsat et Udvalg, hvis Medlemmer jeg skal tillade mig at nævne. Det bestod af nuverende Landssthingsmand, Statsrevisor Fjischer; de ærede Medlemmer for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) og Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro); afdøde Rammerraad Neergaard, Proprietær Nielsen til Petershøile; min egen Ringhed; dernæst Folkethingsmændene for Københavns Amts 4de Valgkreds (R. Pedersen), for Præsts Amts 5te Valgkreds (Schroll) og for Ribe Amts 4de Valgkreds (Lermansen) samt afdøde Oberst Eschering. Man vil saaledes her finde Navne, som endnu have en god Klang hos Flertallet i denne Forsamling, men dette Udvalg satte i Epidisen af sin Betænkning — jeg haaber, den ærede Formand vil tillade mig at oplæse et Par Ord —: „Vi have ikke troet det forsvarligt at anstille Beregninger over, hvorvidt de til denne Embedsklassens Løn hidtil anvendte Midler kunne strække til eller ikke, for derefter